DELE AF FORMUERET - VINTEREKSAMEN 2003/2004

Opgave 1

Arild Asp var indehaver af den store radio-/TV-forretning »Radiostationen« i Århus, hvor der var 25 ansatte ekspedienter. Asp var af den opfattelse, at brancheforeningen havde spillet fallit, når det gjaldt om at kontrollere den omsiggribende rabatgivning i radio-/TV-branchen. Asp havde flere gange forsøgt at overtale brancheforeningen til at stramme op – men forgæves. Det var således blevet sædvane i branchen, at en ekspedient kunne give helt op til 20 %'s rabat på normalpriser og 5 %'s yderligere rabat på udsalgspriser.

Den 1. april 2003 indskærpede Asp på et møde med samtlige ansatte, at det for fremtiden var ekspedienterne forbudt at give nogen form for rabat – bortset fra på radioer, hvorom Asp udtrykte sig således: »På radioer kan der dog gives helt op til 40 %'s rabat, også selv om varen i forvejen er på udsalg.« Asp forklarede, at radiosalget alligevel var så beskedent, at det hverken gjorde »fra eller til«, om der blev givet »lidt ekstra rabat« her.

Asp sørgede samme dag for, at følgende besked blev opsat på skriggule sedler, streamere og bannere overalt i butikken: »ALLE PRISER *ER* I BUND. INGEN YDERLIGERE RABATGIVNING MULIG«.

Den 2. april indfandt Bent Busk sig i Asps forretning for at købe 500 mikroradioer til spejderbevægelsen »Altid frejdig«. Den microradio, Busk var interesseret i, var sat på udsalg til 50 kr. med angivelse af en førpris på 60 kr. Busk havde bemærket de mange skilte om, at ingen rabatgivning var mulig, men bragte alligevel spørgsmålet om rabat – »kvantumsrabat«, som Busk kaldte det – på tale. Ekspedienten, der vidste, at indkøbsprisen på mikroradioen var 25 kr., gik herefter med til at sælge Busk 500 mikroradioer til 30 kr. pr. stk. Det blev aftalt, at Busk skulle afhente radioerne dagen efter mod betaling af 15.000 kr.

Den 3. april indfandt den blinde Cecil Callesen sig i Asps forretning for at købe et CD- og MP3-anlæg. Callesen, der tidligere havde købt forskellige ting med rabat i Asps forretning, betingede sig over for ekspedienten en rabat på 10 % på normalprisen, der lød

på 2.500 kr. Af gammel vane gik ekspedienten med til at give rabatten, og det aftaltes, at Callesen, som straks betalte købesummen, skulle have anlægget leveret dagen efter. Da ekspedienten om aftenen gik til bekendelse over for Asp, sagde Asp, at han nok skulle tale med Callesen næste dag. Herefter gik Asp rundt i forretningen og hev alle sedler, streamere og bannere ned, da de – som han sagde – alligevel ikke blev set af alle. I stedet ordnede han det således, at forretningens radioanlæg gentog budskabet »ALLE PRISER *ER* I BUND. INGEN YDERLIGERE RABATGIVNING MULIG« hvert femte minut.

Den 4. april indfandt den døvstumme Dorian Dalby sig sammen med sin kæreste Emilia Eg i Asps forretning for at købe et TV med indbygget DVD, som var udstillet til en normalpris af 2.000 kr., og som Dalby havde studeret i forretningen dagen før. Mens Emilia gik rundt og osede i forretningen, lykkedes det ved tegn og fagter Dorian at forklare ekspedienten, at han ønskede rabat. Ekspedienten, der var blevet helt konfus af de idelige meddelelser om »ingen rabatgivning«, gik med til en rabat på 20 % eller 400 kr., og det aftaltes, at TV'et skulle leveres dagen efter og betales kontant ved leveringen.

Asp kontaktede endnu samme dag Busk, Callesen og Dalby og meddelte dem, at han havde tilbagekaldt ekspedienternes stillingsfuldmagt til at give rabat og ikke anså sig for bundet af de aftaler, ekspedienterne havde indgået. Hvis Busk, Callesen og Dalby stadig ønskede deres varer, måtte de betale fuld pris.

Hvad særligt angik aftalen med Busk, fremhævede Asp, at meningen med hans udsagn til ekspedienterne selvsagt var, at den samlede rabat på en udsalgsvare maksimalt måtte være på 40 % af normalprisen. Hvis man gav yderligere 40 % i rabat af udsalgsprisen på radioer, ville prisen let komme under indkøbspris, hvilket selvsagt var uantageligt.

Hvad særligt angik aftalerne med Callesen og Dalby, fremhævede Asp, at de ikke kunne vinde ret »ved at henvise til deres handicaps«, og at dette i hvert fald måtte gælde Dalby, som også havde været i forretningen den 3. april, og som havde haft sin normalthørende kæreste med i forretningen.

Hvorledes er retsstillingen mellem på den ene side Asp og på den anden side henholdsvis Busk, Callesen og Dalby?

Løsningseksempel til opgave 1

Asps påstand om, at han har tilbagekaldt ekspedienternes stillingsfuldmagt til at give rabat, kan uden videre afvises. En stillingsfuldmagt tilbagekaldes ved, at fuldmægtigen fjernes fra stillingen, jf. AFTL § 15. Asp har derimod indskrænket ekspedienternes bemyndigelse i nogle henseender, jf. nedenfor.

1. Aftalen med Busk

Ekspedienten har aftalt en rabat på 20 kr. i forhold til en (udsalgs)pris på 50 kr., d.v.s. en rabat på 40 %. Denne rabatgivning falder klart uden for ekspedientens stillingsfuldmagt, og Asp kan således ikke være bundet på dette grundlag. Det ændrer ikke herved, at der er tale om en *kvantumsrabat*, idet der ikke er oplyst nogen særlig sædvane herom.

Som det fremgår, har Asp imidlertid givet ekspedienterne en § 18-fuldmagt (en bemyndigelse) til at indrømme yderligere rabat, men spørgsmålet er, *hvor megen* yderligere rabat ekspedienterne kan indrømme. Spørgsmålets besvarelse afhænger af en *fortolkning* af § 18-fuldmagten. (Det er helt uden betydning, at Busk er i »ond tro«, da fuldmagt og bemyndigelse er sammenfaldende: *enten* er der handlet inden for fuldmagten, *eller* også er der handlet uden for fuldmagten).

Den af Asp mundtligt givne bemyndigelse er formuleret således: »På radioer kan der dog gives helt op til 40 %'s rabat, også selv om varen i forvejen er på udsalg.«

En ordlydsfortolkning af udsagnet må vel føre til, at der kan gives op til 40 % rabat, også selv om prisen er en udsalgspris, selv om Asps mening har været, at der – samlet set – maksimalt må gives 40 % i rabat af normalprisen. Ifølge Asp kunne ekspedienten således maksimalt have givet en samlet rabat på 24 kr. (40 % af 60 kr.), således at minimumsprisen var 36 kr. pr. stk

En formålsfortolkning af udsagnet trækker i den anden retning. Der er næppe behov for at give op til 40 % i rabat af en i forvejen nedsat pris. Sædvanen i branchen opererer da også med en klar forskel på normalpriser (20 % rabat mulig) og udsalgspriser (5 % rabat mulig). Hertil kommer risikoen for, at der sælges til under indkøbspris, selv om man naturligvis kunne underforstå, at ekspedienten konkret ikke må sælge til under indkøbspris uden at tale med forretningsindehaveren først.

Asps eftersætning om, at »lidt ekstra rabat« er i orden ved salg af radioer trækker i samme retning som formålsfortolkningen, men kun i ringe grad. Omvendt kan det hævdes, at det beskedne salg af radioer trækker i retning af ordlydsfortolkningen, da rabatter på mere end 40 % af normalprisen åbenbart ikke spiller nogen videre rolle.

En samlet afvejning bør føre til, at Asp selv må bære risikoen for misforståelser af den mundtlige § 18-fuldmagt. Asp kunne have sikret sig ved at formulere fuldmagten klarere og ved at give ekspedienterne regneeksempler med.

Konklusion: Busk vinder ret til de 500 mikroradioer mod betaling af 15.000 kr.

2. Aftalen med Callesen

Ekspedienten har i medfør af AFTL § 10, stk. 2, stillingsfuldmagt til at yde op til 20 % rabat på normalpriser, og her yder han kun en rabat på 10 %. Der er således handlet inden for fuldmagten.

Lige så klart er det, at der er handlet uden for bemyndigelsen, idet Asp har begrænset ekspedienternes fuldmagt til rabatgivning (ved salg af andet end radioer).

Herefter bliver det afgørende, om Callesen er i god eller ond tro, jf. AFTL § 11, stk. 1. Da Callesen er blind, har han ikke kunnet læse hverken sedler, streamere eller bannere, og han er følgelig i god tro.

Konklusion: Callesen vinder ret til CD-/MP3-anlægget for 2.250 kr. (2.500 kr. ÷ 10 %).

3. Aftalen med Dalby

Ekspedienten har i medfør af AFTL § 10, stk. 2, stillingsfuldmagt til at yde op til 20 % rabat på normalpriser, og her yder han netop en rabat på 20 %. Der er således handlet inden for fuldmagten.

Lige så klart er det, at der er handlet uden for bemyndigelsen, idet Asp har begrænset ekspedienternes fuldmagt til rabatgivning (ved salg af andet end radioer).

Herefter bliver det afgørende, om Dalby er i god eller ond tro, jf. AFTL § 11, stk. 1. Da Dalby er døvstum, har han ikke kunnet høre meddelelserne om, at der ikke gives rabat. Spørgsmålet er, om han må anses for at være i ond tro, (1) fordi han har været i forrretningen dagen før, eller (2) fordi han har sin normalthørende kæreste med.

Den omstændighed, at Dalby har været i forretningen dagen før, kan ikke bringe ham i ond tro – snarere tværtimod: alle sedler, streamere og bannere er jo fjernet igen, da han indgår aftale om rabat med ekspedienten. Allerede fordi Dalbys kæreste går rundt og oser i forretningen, mens forhandlingen står på, kan det afvises, at Dalby skulle være i ond tro, som følge af at kæresten er med i forretningen.

Konklusion: Dalby vinder ret til TV'et for 1.600 kr. (2.000 kr. ÷ 20%).

Litteratur (pensum): *Lennart Lynge Andersen og Palle Bo Madsen:* Aftaler og mellemmænd, 4. udg. (2001) s. 289 f., s. 291 f., s. 305 ff. og s. 313 f.

Opgave 2

Hver lørdag og søndag var der en livlig gadehandel på torvet i Nykøbing. Den nu 79-årige, pensionerede Britta Brandt var en af de faste gadesælgere. Britta havde tilbragt hele sit erhvervsaktive liv med fremstilling af bl.a. julenisser, påskekyllinger og trolde, som hun solgte på torvet, hvor hun troligt havde stået hver eneste weekend i 40 år.

Brittas varesortiment var meget efterspurgt i byen, og hun valgte derfor at fortsætte sit virke ud over pensionsalderen for at supplere sin pension med de betydelige indtægter, hun fik ved torvesalget.

Da Britta mandag den 1. december 2003 var i færd med at stille sin bod op på det sted på torvet, hvor hun plejede at stå, opdagede hun, at det bord, hun normalt brugte til udstilling af sine varer, efterhånden var noget vakkelvornt og trængte til at blive efterspændt. Bordet var et gammelt spisebord, som Britta tidligere havde haft stående i sit køkken. Britta valgte at stille bordet, så det støttedes op ad udstillingsvinduet til den bagvedliggende pelsbutik, som tilhørte Carlo Carlsen.

Samme dag kl. ca. 15 passerede Asta Andersen, der var blind, torvet. Asta, der kun sjældent færdedes alene i trafikken, fandt vej ved hjælp af sin »blindestok«. Asta havde travlt og gik derfor betydeligt hurtigere, end hun plejede. På grund af farten opdagede Asta først de opstillede boder så sent, at hun stødte ind i Brittas bord. Ved stødet fra Asta faldt Brittas bord sammen og væltede direkte ind gennem udstillingsvinduet til Carlos pelsbutik. Carlos vagthund Hubert, som lå og sov i butiksvinduet, fik bord og glasstumper ned over sig.

Skaden på butiksvinduet beløb sig til 4.000 kr.

Hubert fik kraniebrud og måtte opereres. Udgiften til dyrlæge udgjorde 3.500 kr. Carlo havde tegnet såvel hundeansvars- som hundesygeforsikring i forsikringsselskabet Fuldsikring med en selvrisiko på 1.000 kr. på hundesygeforsikringen. Hundesygeforsikringen dækkede behandlingsudgifter hos dyrlæge.

Brittas bord kunne ikke repareres. Hun anskaffede allerede samme dag et nyt bord af tilsvarende kvalitet til en pris af 1.200 kr.

Asta, der blev noget chokeret over hændelsesforløbet, trådte hurtigt nogle skridt

baglæns. Hun blev herved påkørt af Dan Dahl, der i det samme kom kørende over torvet på sin knallert. Dan havde ikke nogen mulighed for at undgå påkørslen af Asta. Ved påkørslen blev Asta væltet omkuld og brækkede sit ene ben. Skaden medførte et varigt mén på 10%. Dan havde tegnet en ansvarsforsikring i forsikringsselskabet Helsikring.

Hvorledes er den erstatnings- og forsikringsretlige stilling?

Der skal ikke tages stilling til størrelsen af eventuelle personskadeerstatninger.

Løsningseksempel til opgave 2

1. Skaden på Carlos butiksvindue (4.000 kr.)

Udgangspunktet er, at Asta på trods af sit fysiske handicap (blindhed) som skadevolder skal bedømmes efter samme målestok som normalt udrustede personer (Lærebogen s. 81). Asta, som »kun sjældent færdedes alene i trafikken«, og som tilmed gik »betydeligt hurtigere, end hun plejede«, har ikke udvist den forsigtighed, som var påkrævet under hensyn til, at hun var blind. Derfor har Asta utvivlsomt handlet culpøst og derved forårsaget skaden på butiksvinduet.

Britta har ligeledes handlet culpøst. Britta har opstillet et vakkelvornt bord op ad et butiksvindue (Lærebogen s. 69 ff.).

Asta og Britta hæfter solidarisk for skaden på butiksvinduet, 4.000 kr. (Lærebogen s. 314 f.). Det indbyrdes opgør mellem Asta og Britta skal ske efter EAL § 25, stk. 1, hvilket her indebærer en ligedeling (Lærebogen s. 317 ff.).

2. Skaden på Hubert (3.500 kr.)

2.1. Den forsikringsdækkede del af skaden (2.500 kr.)

Skaden dækkes umiddelbart af hundesygeforsikringen i forsikringsselskabet Fuldsikring. Hundesygeforsikringen er en tingsforsikring.

Asta har handlet culpøst, jf. ovenfor pkt. 1. Hun har dog kun handlet simpelt uagtsomt, og hendes ansvar bortfalder, jf. EAL § 19, stk. 1, hvorfor Fuldsikring ikke har regres mod hende, jf. EAL § 22, stk. 1 (Lærebogen s. 325 ff. og s. 336).

Britta har ligeledes handlet culpøst, jf. ovenfor pkt. 1. Brittas salgsbod er en »erhvervsmæssig virksomhed« i EAL § 19, stk. 2, nr. 2's forstand, hvorfor hendes ansvar må opretholdes uanset tingsforsikringen (Lærebogen s. 333 f.), og Fuldsikring kan derfor rette et regreskrav på 3.500 kr. mod Britta, jf. EAL § 22, stk. 1 (Lærebogen s. 336).

2.2. Selvrisikoen (1.000 kr.)

Asta og Britta, der begge har handlet culpøst, jf. ovenfor pkt. 1, hæfter solidarisk for "selvrisikobeløbet". Det indbyrdes opgør mellem Asta og Britta skal ske efter EAL § 25, stk. 1 (se ovenfor pkt. 1).

3. Skaden på Brittas bord

Bordet, der blev totalskadet, er en indbogenstand, og princippet i FAL § 37, stk. 2, er derfor bestemmende for erstatningsberegningen (Lærebogen s. 209). Selv om bordet var gammelt og vakkelvornt og trængte til at blive efterspændt, skal der kun ske fradrag for værdiforringelse ved alder og brug, såfremt bordets nytteværdi for Britta var væsentligt nedsat (Lærebogen s. 209). Det synes ikke – ifølge opgavens oplysninger – at have været tilfældet, hvorfor udgangspunktet er, at Britta kan kræve 1.200 kr. erstattet af Asta, der, jf. ovenfor pkt. 1 og 2, har handlet culpøst.

Britta har imidlertid anbragt et vakkelvornt/skrøbeligt bord op ad en butiksrude på et torv, hvor der må formodes at færdes mange mennesker, herunder potentielle kunder, som gerne skulle nærme sig salgsboden. Britta har herved udvist egen skyld, og hendes

erstatningskrav må derfor reduceres (Lærebogen s. 310).

4. Skaden på Asta

Asta har krav på godtgørelse for varigt mén, jf. EAL § 4 (Lærebogen s. 264 ff.). Asta, der som blind har en forudbestående lidelse, har krav på fuld méngodtgørelse, da den »nye« skade rammer et område, som ikke i forvejen er skadet (Lærebogen s. 281).

Dan er som ejer (og fører) af knallerten ansvarlig på objektivt grundlag, jf. FL § 101, stk. 1, og § 104, stk. 1 (Lærebogen s. 192 ff. og s. 196 ff.). Astas personskade dækkes umiddelbart af ansvarsforsikringsselskabet Helsikring, jf. FL § 108, stk. 1, og § 105, stk. 1 (Lærebogen s. 202 ff.). Det influerer ikke på Astas krav om godtgørelse for varigt mén, at hun ved simpel uagtsomhed har medvirket til skaden, jf. FL § 101, stk. 2 modsætningsvis (Lærebogen s. 196).

»Lærebogen« er: *Bo von Eyben og Hans Henrik Vagner*, Lærebog i erstatningsret, 4. udgave (1999).

Opgave 3

Karl Kold, der ejede og var chef for en kæde af større radio- og TV-forretninger i hele Norden, indgik den 13. oktober 2003 to aftaler med Søren Stuhr, der i København drev en importvirksomhed med speciale i radio- og TV-udstyr. Aftalerne blev indgået på Stuhrs lager i København, hvor Kold havde indfundet sig for at købe nogle af de videomaskiner og DVD-afspillere, som Stuhr havde på lageret.

Parterne indgik for det første en mundtlig aftale om Kolds køb af 100 videomaskiner af mærket »Clear Vision« for en pris af 1.500 kr. pr. stk. Det aftaltes, at Stuhr skulle sende videomaskinerne med vognmand til Kolds lager i Silkeborg senest den 27. oktober.

Parterne indgik for det andet en skriftlig aftale med følgende indhold:

> »Kold køber af Stuhr 300 DVD-afspillere af mærket »Visible Difference«. Leveringsbetingelser: Leveret den 28. november cf Larvik Havn over Hirtshals. Købesum: 2.000 kr. pr. stk.«

Det aftaltes, at købesummerne for videomaskinerne og DVD-afspillerne skulle betales inden udgangen af november måned.

Den 20. oktober modtog Kold en telefax fra Stuhr, hvori det kort hed, at en leverance af videomaskiner den 27. oktober ville blive sendt »franco« med vognmand Erik Eskesen til Kolds lager i Silkeborg. På Kolds lager modtog man da også den 27. oktober 100 kasser original »Clear Vision«-emballage. Den af Stuhr udarbejdede følgeseddel lød blot på »en leverance af videomaskiner«. De ansatte på lageret blev under anbringelsen af kasserne opmærksomme på, at der kun var videomaskiner i 90 af kasserne, mens de 10 resterende kasser var blevet åbnet og tømt for deres indhold. Det viste sig senere, at indholdet af de 10 kasser var blevet stjålet af Eskesens lastvognschauffør, Brian Bentsen. Kolds forretningsfører – Frederik Flomme – blev straks gjort opmærksom på, at der manglede 10 videomaskiner. Flomme reagerede endnu samme dag ved at sende sin chef, Kold, et brev om forholdet. Som følge af en fejl begået af postvæsenet kom dette brev imidlertid aldrig frem til Kold, der først blev opmærksom

på det passerede, da han talte i telefon med Flomme den 25. november.

Ligeledes den 25. november modtog Kold fra Stuhr en telefax, hvori det hed, at leverancen af DVD-afspillere ville blive effektueret samme dag, og at der var skaffet skibslejlighed fra Hirtshals den følgende dag.

I henhold til aftale med Stuhr bragte vognmand Erik Eskesen den 25. november DVD-afspillerne fra København til Hirtshals, hvor Eskesen overgav dem til det rederi, Stuhr dagen i forvejen havde indgået aftale med. Rederiet anbragte DVD-afspillerne i en forsvarligt aflåst container, der var anbragt på et afspærret og bevogtet område, indtil afskibningen skulle finde sted den følgende dag. Om natten lykkedes det imidlertid professionelle tyve at stjæle 100 DVD-afspillere, hvilket først blev opdaget om morgenen, da containeren skulle hejses om bord på skibet.

Da Kold den 26. november blev orienteret om tyveriet af DVD-afspillerne, rettede han straks henvendelse til Stuhr og meddelte, at han kun agtede at betale 400.000 kr. for de 200 DVD-afspillere, og at han i øvrigt krævede 60.000 kr. i erstatning svarende til den mistede fortjeneste på 600 kr. pr. stk. på hver af de manglende 100 DVD-afspillere. Stuhr bestred ethvert erstatningskrav og hævdede, at Kold var forpligtet til at betale 600.000 kr. svarende til købesummen for 300 DVD-afspillere.

Under samtalen den 26. november meddelte Kold, at han i øvrigt kun ville betale 130.000 kr. for videomaskinerne. Kold oplyste, at dette beløb udgjorde købesummen for 90 videomaskiner (135.000 kr.) med et fradrag på 5.000 kr. svarende til Kolds mistede fortjeneste på 500 kr. pr. stk. på hver af de manglende 10 videomaskiner. Stuhr bestred ethvert erstatningskrav og hævdede, at Kold var forpligtet til at betale 150.000 kr. svarende til købesummen for 100 videomaskiner.

Hvordan er retsstillingen mellem Kold og Stuhr?

Løsningseksempel til opgave 3

Videomaskinerne

Der er tale om handelskøb, jf. KBL § 4, som har karakter af genuskøb, jf. KBL § 3.

Der må først og fremmest tages stilling til, om Kold eller Stuhr bærer risikoen for chaufførens tyveri. Som udgangspunkt har parterne den 13. oktober aftalt et simpelt forsendelseskøb, og i overensstemmelse med dette udgangspunkt ville levering ske ved overgivelsen til den selvstændige fragtfører (vognmanden), jf. KBL § 10. Stuhr tilkendegiver imidlertid i telefaxen af 20. oktober, at forsendelsen vil ske »franco«, d.v.s. på Stuhrs risiko, jf. KBL § 65, stk. 1. Denne ændring af risikofordelingen accepteres ikke af Kold, men accept er også ufornøden, da Stuhrs løfte alene tillægger Kold en fordel, jf. *Lennart Lynge Andersen og Palle Bo Madsen:* Aftaler og mellemmænd, 4. udgave (2001) s. 80. I overensstemmelse med franco-klausulen bærer Stuhr herefter risikoen under forsendelsen.

Der må dernæst tages stilling til, om de manglende 10 videomaskiner skal bedømmes efter reglerne om forsinkelse eller efter reglerne om mangler. Hvis der er tale om forsinkelse, er udgangspunktet, at der ikke kræves reklamation af Kold, jf. KBL § 26, der kun kræver reklamation, hvis køberen ønsker at fastholde. Hvis der er tale om en mangel, er udgangspunktet, at der skal reklameres straks, jf. KBL § 52, stk. 1, 1. pkt., hvis køberen vil gøre manglen gældende. Det afgøres efter KBL § 50, hvilket af de to regelsæt der kommer til anvendelse. Således foreligger der en mangel, hvis køberen må gå ud fra, at det, som er leveret, er ment at skulle tjene til fuldstændig opfyldelse af aftalen. I den foreliggende situation er det åbenbart, at de afsendte 100 videomaskiner af Stuhr er ment at skulle tjene til fuldstændig opfyldelse af aftalen. Kolds forretningsfører må endvidere klart gå ud fra, at det afsendte var ment at skulle tjene til fuldstændig opfyldelse, da det jo fremgår, at der er afsendt 100 kasser, men at 10 kasser er åbnet og indholdet fjernet. Det er således uden betydning, at antallet af videomaskiner ikke er nævnt i følgeseddelen. Det er ligeledes uden betydning, at Kold ikke selv straks bliver opmærksom på forholdet, da han i så henseende identificeres med sin forretningsfører. De manglende 10 videomaskiner udgør herefter en kvantitetsmangel, jf. KBL § 50. Da der ikke reklameres over for Stuhr straks efter manglens konstatering – men først den 26. november – kan manglen ikke gøres gældende. Det har naturligvis ingen betydning, at Flomme straks forsøger at underrette Kold pr. brev. Der er tale om en intern kommunikationsbrist i Kolds virksomhed, som Stuhr naturligvis ikke bærer risikoen for i medfør af KBL § 61, stk. 1.

Konklusionen er, at Kold må betale for 100 videomaskiner (150.000 kr.), selv om han kun har modtaget 90, jf. Lærebogen s. 143. Stuhr får således medhold i sit krav om betaling af 150.000 kr. Da Kold ikke – på grund af for sen reklamation – kan gøre gældende, at der er leveret for få maskiner, får han ikke medhold i det rejste erstatningskrav.

DVD-afspillerne

Der er tale om handelskøb, jf. KBL § 4, der har karakter af genuskøb, jf. KBL § 3.

Spørgsmålet er, hvem der bærer risikoen for tyveriet af de 100 DVD-afspillere. Det fremgår, at leverancen skal sendes fra København til Hirtshals for derfra

at blive afskibet til Larvik. Der er tale om et køb indgået under klausulen »cf«, og herom bestemmer KBL § 63, stk. 2, at faren går over på køberen i overensstemmelse med de i KBL § 10 angivne regler, d.v.s. når salgsgenstanden er overgivet til en selvstændig fragtfører eller er bragt inden for skibssiden. Det gør ingen forskel, at udtrykket »leveret« er brugt i forbindelse med cf-klausulen, jf. KBL § 65, stk. 3, og Lærebogen s. 51. Levering sker i det foreliggende tilfælde, allerede da salgsgenstanden overgives til en selvstændig fragtfører, som har påtaget sig forsendelsen bort fra sælgerens plads, jf. Lærebogen s. 51. Leveringsstedet er således ikke skibssiden i Hirtshals: Ganske vist skal forsendelse ske med skib, men KBL § 10's regel om skibssiden som leveringssted forudsætter, at den første del af transporten – bort fra sælgerens plads – skal ske med skib. Stuhr får følgelig medhold i, at tyveriet er sket på Kolds risiko.

Konklusionen er, at Kold må betale for 300 DVD-afspillere, selv om han kun modtager 200. Stuhr får således medhold i sit krav om betaling af 600.000 kr. Da Kold bærer risikoen, får han selvsagt ikke medhold i det rejste erstatningskrav.

»Lærebogen« er: *Nils Elmelund m.fl.:* Lærebog i dansk og international køberet, 2. udgave (1996).